

Nr 158.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående statsbidrag till anläggning av fiskhamn på Saltö i Karlskrona; given Stockholms slott den 2 mars 1945.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Fritiof Domö.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 2 mars 1945.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, BERGQUIST, DOMÖ, EWERLÖF, RUBBESTAD, OHLIN, ERLANDER, DANIELSON, ANDRÉN.

Efter gemensam beredning med cheferna för finans- och jordbruksdepartementen samt t. f. chefen för folkhushållningsdepartementet, statsrådet Danielson, anmäler chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Domö, fråga om statsbidrag till anläggning av en fiskhamn i Karlskrona samt anför därvid.

Innan jag ingår på föreliggande framställning om statsbidrag, torde det vara på sin plats att jag lämnar några uppgifter om fiskerinäringen i Blekinge län. Det fiske, som bedrivs från baser i Blekinge län, är av betydande omfattning. Enligt den officiella statistiken hava såväl fångstmängderna

som fångstvärdena under en lång följd av år varit större än inom något annat län i riket med undantag av det i dessa avseenden dominerande Göteborgs och Bohus län. Under förkrigsåren 1932—1939 ökades fångstmängderna någorlunda kontinuerligt från 4,07 miljoner kilogram år 1932 till 7,99 miljoner kilogram år 1939. Under krisåren hava såväl fångstmängderna som fångstvärdena visat ytterligare kraftig stegring. År 1942 — det sista år, för vilket redovisning föreligger i den officiella statistiken — uppvisade sålunda saltsjöfisket i Blekinge län en avkastning av 11,3 miljoner kilogram fisk med ett sammanlagt värde av omkring 8,5 miljoner kronor.

En mycket väsentlig del av fiskfångsterna ilandföres i Karlskrona. Den främsta orsaken till nämnda förhållande torde vara, att flera av landets största fiskelägen äro belägna på öarna i Karlskrona skärgård. Enligt av hamnstyrelsen i Karlskrona lämnad uppgift kan fiskinförseln till staden beräknas till omkring 5 000 000 kilogram om året, varav omkring 80 procent distribueras till andra platser. I Karlskrona har såsom en följd av fisktillförseln uppstått ett antal affärsrörelser för fiskens tillvaratagande, beredning och försäljning. Dessa utföra isinpackning, filéskärning, rökning av sill och ål m. m. Före kriget exporterades en mycket stor del av fisken till Tyskland; under krisåren däremot har den uteslutande försålts inom landet. Karlskrona saknar såväl särskild fiskhamn som särskilda för fiskerirörelserna avsedda tomtområden. Företagen äro belägna inom stadens tätbebyggelse och mestadels inrymda i skjul och bodar av mycket enkel beskaffenhet. På grund av det inom företagen bedrivna arbetets art måste rådande förhållanden anses vara mindre tillfredsställande ur sanitära synpunkter. Avsaknaden av särskild fiskhamn med erforderliga lagerlokaler är givetvis ägnad att minska möjligheterna för ett rationellt tillvaratagande av fisken.

Den 24 september 1942 beslöto stadsfullmäktige i Karlskrona att, under förutsättning att tillfredsställande statsbidrag kunde erhållas, vissa anordningar för fiskerinäringens tillgodoseende skulle vidtagas i staden. De beslutade anordningarna skulle förläggas till Saltö väster om staden och omfatta dels anläggning av fiskhamn med kaj, kajplan, tillfartsväg och förtöjningsbrygga samt tre byggnadskomplex för fiskexportörer, dels ock utförande av vissa arbeten inom ett byggnadsområde för fiskerirörelser av olika slag i omedelbar närhet av fiskhamnen, allt i huvudsaklig överensstämmelse med första utbyggnadsetappen i ett år 1941 av byggnadschefen E. Brinck under medverkan av civilingenjören Nils Johnson upprättat förslag.

I skrivelse den 29 oktober 1942 hemställde hamnstyrelsen i Karlskrona därefter, bland annat, att Kungl. Maj:t måtte tilldela staden största möjliga bidrag av statsmedel till anläggning av fiskhamn för en beräknad kostnad av 440 000 kronor enligt nyssnämnda förslag. Totala kostnaderna för genomförande av hela det föreliggande förslaget till anläggning av fiskhamn samt ordnande av områden för fiskerirörelser o. dyl. hade, enligt vad hamnstyrelsen meddelade, beräknats till 974 100 kronor, varav för den första utbyggnadsetappen 770 700 kronor. Såsom motivering för sin framställning anförde hamnstyrelsen i huvudsak följande.

Genomförandet av första utbyggnadsskedet i det framlagda förslaget måste anses vara synnerligen angeläget, enär i Karlskrona rådande förhållanden för fiskerirörelserna icke längre kunna tolereras. Härtill kommer, att det, särskilt vid förhandenvarande brist på livsmedel, måste anses vara nödvändigt att på ett ur teknisk och ekonomisk synpunkt rationellt samt hygieniskt oantastligt sätt tillvarata och distribuera all från havet införd fisk.

Statsbidrag till anläggningen kan motiveras av flera skäl. Sålunda kommer fiskhamnen med all sannolikhet att uteslutande angöras av fiskare, som icke äro bosatta inom Karlskrona stad. Vidare utföres största delen av de i hamnen inkommande fiskfångsterna till andra orter inom riket och kommer sålunda ej invånarna i Karlskrona till godo. Därför äro också de föreslagna anläggningarna av betydelse för att möjliggöra bättre tillgodoseende av den allmänna livsmedelsförsörjningen. Slutligen bör icke förbises, att en ordnad fiskhamn i Karlskrona blir ett lika välbehövt som värdefullt komplement till den nyligen anlagda fiskehamnen på Utklipporna.

Hamnstyrelsen förutsatte, att statsbidrag till fiskhamnen skulle utgå med minst $\frac{2}{3}$ av den beräknade anläggningskostnaden 440 000 kronor, eller med lägst omkring 293 000 kronor.

Sedan Karlskrona stad efter under hand förda överläggningar avböjt att genomföra den planerade fiskhamnen med ett begränsat statsbidrag, beslöt min företrädare i ämbetet att icke tillstyrka framläggande av proposition i ärendet till 1943 års riksdag. Den i ärendet gjorda framställningen överlämnades sedermera till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen för att vara tillgänglig vid verkställandet av planeringsarbeten beträffande hamnföretag.

Slutligen torde jag få erinra därom, att ett alternativt förslag, avseende hamnens förläggande till Hattholmen nordost om Karlskrona stad, sedermera varit föremål för prövning. Såväl väg- och vattenbyggnadsstyrelsen som lantbruksstyrelsen och 1944 års fiskehamnsutredning hava emellertid förordat Saltö såsom den lämpligaste platsen för anläggningen.

I skrivelse den 30 november 1944 har *hamnstyrelsen i Karlskrona* ånyo hemställt om statsbidrag till anläggande av en fiskhamn på Saltö i Karlskrona.

Efter att inledningsvis hava erinrat om innehållet i sin år 1942 avlåtna skrivelse, framhåller hamnstyrelsen vikten av att fiskhamnen förlades till vatten, som dels vore i möjligaste mån isfritt vintertid, dels lämpade sig för sumpning särskilt av ål. Dessa betingelser förefunnes beträffande den föreslagna platsen på Saltö vid Saltösund, varjämte lämpliga områden för uppförande av eventuellt erforderliga frys- och kylanläggningar funnes i fiskhamnens omedelbara närhet. Då de nuvarande hamnförhållandena och de hygieniska betingelserna för fiskerirörelsen i Karlskrona vore i hög grad otillfredsställande, hade stadsfullmäktige i Karlskrona nyligen anslagit 119 100 kronor till ordnande av för fiskerirörelsen erforderliga vatten- och avloppsledning m. m. invid den planerade fiskhamnen på Saltö.

Enligt hamnstyrelsens mening vore det emellertid av största vikt, att även de fiskhamnsanordningar, till vilka staden påräknat att erhålla statsbidrag i någon form, kunde påbörjas snarast möjligt. Innebörden av dessa anord-

ningar framginge av det förutnämnda år 1941 upprättade förslaget, vilket av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen vid granskning den 29 november 1944 lämnats utan erinran. Kostnaderna för förslagets realiserande hade av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen år 1944 beräknats till 611 500 kronor. Härtill komme vissa ytterligare kostnader för fyrbelysning m. m. å 14 500 kronor, varför det sammanlagda belopp, å vilket hamnstyrelsen påräknade att kunna erhålla statsbidrag, numera uppginge till 626 000 kronor mot tidigare av hamnstyrelsen beräknade 440 000 kronor.

Styrelsen framhåller härefter, att utöver det av stadsfullmäktige anslagna beloppet, 119 100 kronor, och den del av de till 626 000 kronor beräknade kostnaderna för fiskhamnsanordningar, vilken staden själv kunde komma att få vidkännas, staden finge räkna med avsevärda ytterligare kostnader för anläggning av fiskhamnen samt för ordnande av områden för fiskerirörelser och andra anordningar på Saltö. Den totala kostnaden för programmets genomförande, vilken i september 1942 uppskattats till 947 100 kronor, beräknades numera till omkring 1,5 miljoner kronor.

Hamnstyrelsen meddelar till slut, att enligt vad styrelsen under hand inhämtat 1944 års fiskehamnsutredning föreslagit investeringsutredningen att i investeringsplanen för budgetåret 1945/46 med hänsyn till angelägenhetsgraden uppföra ifrågavarande företag i Karlskrona som nr 3 bland statliga och statsunderstödda fiskehamnsarbeten i Blekinge län. I anslutning härtill framhåller styrelsen, att Nogersundshamnen, vilken av fiskehamnsutredningen upptagits i första rummet, av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslagits komma att bestridas av innevarande budgetårs ordinarie anslag till utvidgning och förbättring av statens fiskehamnar och farleder samt att Göholms hamn, som vore uppförd i andra rummet, vore av betydligt mindre storleksordning än Saltöprojektet. Detta senare syntes styrelsen också vara väl lämpat att komma till utförande såsom beredskapsarbete med hänsyn till de relativt små mängder svårtillgängligt material, som erfordrades för detsamma.

Med åberopande av det anförda och under hänvisning i övrigt till en av Blekinge läns havsfiskeförening den 28 november 1944 gjord framställning, vari föreningen hos stadsfullmäktige i Karlskrona hemställt om vidtagande av omedelbara åtgärder för att åstadkomma en centralt belägen fiskhamn i staden, har hamnstyrelsen hemställt, att största möjliga statsbidrag måtte beviljas Karlskrona stad till anläggning av fiskhamn på Saltö för en beräknad kostnad av 626 000 kronor samt att företaget måtte förklaras företrädesberättigat till erhållande av arbetskraft och material.

Blekinge läns havsfiskeförening har i sin av hamnstyrelsen åberopade framställning, efter en redogörelse för Karlskronas betydelse för fiskerinäringen, framhållit bland annat, att hamn- och lokalförhållandena i Karlskrona för fiskerinäringens utövare numera vore långt ifrån tillfredsställande. För avhjälpande av sagda brister borde snarast möjligt åstadkommas en centralt belägen fiskhamn i Karlskrona, vilken kunde tjäna såsom mottag-

ningsplats för fångster från fiskeplatser i angränsande delar av Östersjön, väl lämpad att angöras även vintertid och med möjlighet till framtida utvidgning. Härjämte erfordrades tillräckligt stort utrymme på land för fiskerilokaler, frys- och kylhus jämte övriga anordningar för förvaring, beredning och distribution av fisk. Transportmöjligheterna borde jämväl vinna nödigt beaktande. Med hänsyn till att Saltösund på grund av strömförhållandena nästan ständigt vore isfritt och även lämpade sig för sumpning av ål syntes denna plats lämplig för den föreslagna fiskhamnsanläggningen.

Över hamnstyrelsens förevarande skrivelse hava yttranden avgivits av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, 1944 års fiskehamnsutredning, lantbruksstyrelsen, statens livsmedelskommission, kommerskollegium och statskontoret.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har i sitt utlåtande, dagtecknat den 10 januari 1945, erinrat att styrelsen i skrivelse den 5 juni 1944 förordat bifall till en av staden gjord framställning om godkännande i princip av tidigare upprättat förslag till anläggning av fiskhamn på Saltö. Sedermera hade Kungl. Maj:t förordnat, att handlingarna i ärendet skulle överlämnas till styrelsen för att vara tillgängliga vid verkställandet av viss detaljplanering av hamnföretag, vilken uppdragits åt styrelsen.

Kostnaderna för utbyggnad av hamnen enligt föreliggande förslag hade, meddelar styrelsen, efter verkställd granskning av styrelsen beräknats på följande sätt.

	Kronor
Anläggning av 168 m kaj vid 3,5 m vattendjup	230 000
» » en 46 m lång tilläggsbrygga	37 000
Hamnplan	225 000
Muddring till 3,5 m vattendjup	40 000
Tillfartsväg från norr	46 000
Vatten- och avloppsledningar inom hamnområdet samt anslutning till befintligt vattenledningsnät	33 500
Fyr på Saltö-hamn	8 000
Överenslykta i inre hamnen	2 000
Projekteringsarvode	4 500

Summa kronor 626 000.

I anslutning härtill anför styrelsen, att kostnaderna för anläggningen, med undantag av fyranordningarna och projekteringsarvodet, av hamnstyrelsen i Karlskrona i november 1941 beräknats till 443 000 kronor. Den vid granskning inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i november 1944 företagna höjningen av kostnadssumman vore till en del betingad av sedan 1941 inträdd prisstegring men hade i huvudsak sin grund däri, att ett flertal av hamnstyrelsen angivna å-priser vore alltför låga även med hänsyn till år 1941 rådande prisnivå.

För det fall att statsbidrag komme att beviljas till företaget ansåge styrelsen att, i enlighet med den praxis som hittills tillämpats i liknande fall, samtliga i den egentliga hamnanläggningen ingående arbeten borde inräknas i de

kostnader, å vilka statsbidrag finge utgå. Då en fiskhamn på Saltö enligt vad verkställda utredningar utvisade vore av behovet påkallad, förordade styrelsen, att till företaget måtte utgå statsbidrag med 417 000 kronor eller i avrundat belopp $\frac{2}{3}$ av den till 626 000 kronor beräknade kostnaden.

I sitt utlåtande den 15 januari 1945, har 1944 års fiskehamnsutredning inledningsvis uppehållit sig vid fiskerinäringens läge i Blekinge län samt verkställda utredningar om anläggning av fiskhamn i Karlskrona. För dessa förhållanden har redogörelse lämnats i det föregående.

Beträffande Saltöprojektets angelägenhetsgrad uttalar utredningen, att hamnanläggningsarbetet till följd av svårigheterna för Karlskrona stad att utan statlig hjälp finansiera detsamma redan allt för länge uppskjutits. På grund härav måste Saltöprojektets genomförande utan ytterligare uppskov enligt fiskehamnsutredningens uppfattning nu få anses angeläget.

I fråga om företagets finansiering anför utredningen, att av kostnaden för själva hamnanläggningens utförande, 626 000 kronor, ett belopp av 56 700 kronor beräknades kunna finansieras med ersättningar för upplåtelse av hamnplanen till företag, som bedriva fiskberedning. Utöver de medel, som sålunda bleve tillgängliga, hade utredningen med hänsyn till fiskhamnens betydelse för fiskerinäringen funnit statsbidragsanvisning vara motiverad. Beträffande de delar av företaget, som icke vore att hänföra till själva hamnanläggningen, ansåge utredningen, att dessa kunde finansieras av staden såsom vid exploatering av mark för industriändamål. Det kunde enligt fiskehamnsutredningens mening förutsättas att — därest fiskhamnen i Karlskrona komme till stånd — hamnavgifter komme att upptagas för ankommande och avgående fartyg samt för varor, som lossades och lastades i hamnen. Dessa hamnavgifter borde utgå enligt ungefär samma regler och med samma belopp, som gällde för statens fiskehamnar. Under förutsättning att en fångstmängd av omkring 4 000 000 kilogram fisk årligen infördes till hamnen och att exporten efter krigsåren återupptoges, kunde hamnavgifterna beräknas komma att inbringa 10—15 000 kronor om året. Dessa medel borde i första hand reserveras för bestridande av kostnaderna för hamnens underhåll och drift och i andra hand användas till amortering av anläggningskostnaden.

Fiskehamnsutredningen berör slutligen statsbidragsfrågan och redogör därvid först för gällande statsbidragsbestämmelser. Härom anför utredningen.

Enligt gällande bestämmelser kan statsbidrag i mån av tillgång av Kungl. Maj:t beviljas dels till fiskehamnar med högst nio tiondelar av verkliga byggnadskostnaden, dels till handelshamnar med högst två tredjedelar av den beräknade byggnadskostnaden. Det må framhållas att i kungörelsen angående statsbidrag till dylika hamnar, nr 328/1928, beträffande statsbidrag till fiskhamnar stadgas, att om sådan hamn tillgodoser jämväl handelsändamål, hänsyn härtill bör tagas vid bestämmande av statsbidragets storlek. Denna bestämmelse innebär att, om viss hamn icke endast tjänar såsom skyddshamn för i orten bosatta fiskares båtar och fiskeredskap utan jämväl för handels-sjöfart, statsbidraget bör utgå med mindre belopp än 90 %.

Endast ett ringa antal av de Karlskrona anlöpande fiskebåtarna är hemmahörande i staden. För dessas skydd kan utförande av den nu avsedda stora anläggningen ej motiveras. Anläggningens huvudsyfte är däremot att underlätta fiskfångsternas tillvaratagande och försäljning. Hamnen kommer sålunda att till stor del tjäna handelsändamål. För att markera detta har fiskehamnsutredningen benämnt anläggningen fiskhamn i stället för fiskehamn.

Utredningen uttalar såsom sin uppfattning, att eventuellt statsbidrag till fiskhamnen — med hänsyn till dess förenämnda ändamål — borde utgå i huvudsak enligt de för handelshamnar gällande grunderna, d. v. s. med högst $\frac{2}{3}$ av verkliga byggnadskostnaden.

Tillgängliga ordinarie anslag under innevarande budgetår vore enligt utredningens mening icke tillräckliga och kunde icke heller med hänsyn till andra viktiga företag i riket komma ifråga för hamnanläggningen i Karlskrona. Motsvarande gällde om de i 1945 års statsverksproposition äskade, mycket begränsade anslagen till fiskehamnar eller handelshamnar. Utredningen förordade därför, att erforderligt statsbidrag bereddades staden genom framställning till 1945 års riksdag om särskilt anslag för ändamålet.

I sitt utlåtande över stadens framställning hade, anför utredningen till slut, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen förordat statsbidrag med $\frac{2}{3}$ av den beräknade kostnaden, 626 000 kronor, eller med 417 000 kronor. På staden skulle härvid komma återstoden, 209 000 kronor. Om härifrån droges det förutnämnda ersättningsbeloppet å 56 700 kronor för markupplåtelser inom hamnplanen, återstode 152 300 kronor. Sistnämnda belopp motsvarade vid en amorteringstid av 30 år och en räntefot av 4 % en annuitet av omkring 8 800 kronor. Skulle denna bestridas med inflytande hamnavgifter, syntes dessa i övrigt icke komma att förslå till anläggningens underhåll och drift. Kostnaden härför komme således att till stor del åvila staden. Med hänsyn emellertid till fördelarna för staden av anläggningens utförande torde dock högre statsbidragsandel än $\frac{2}{3}$ icke böra komma i fråga. Utredningen anslöte sig sålunda till förslaget, att bidragets storlek skulle fastställas till 417 000 kronor.

Under åberopande av det anförda förordar fiskehamnsutredningen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att till statsbidrag till anläggning av fiskhamn å Saltö i Karlskrona anvisa ett reservationsanslag av 417 000 kronor.

I utlåtande den 11 december 1944 har *lantbruksstyrelsen* anför, att förhållandena i Karlskrona såväl i fråga om lämpliga tilläggsplatser för fiskebåtar som beträffande utrymmen för fiskhandel och fiskberedning för närvarande vore synnerligen otillfredsställande. Behovet av en snar förbättring av dessa förhållanden måste därför enligt styrelsens mening anses såsom trängande. Det föreliggande förslaget till fiskhamn och i samband därmed stående anläggningar syntes styrelsen i stort sett ändamålsenligt. Det kunde visserligen ifrågasättas, huruvida kajutrymmet bleve tillräckligt med den utsträckning, i vilken kajen enligt förslaget i första hand skulle utföras. Då emellertid kajlängden vid behov senare kunde utökas, funne lantbruksstyrelsen sig även i denna del kunna tillstyrka förslaget.

På grund härav tillstyrker styrelsen, att statsbidrag tilldelas Karlskrona stad för anläggning av fiskhamn enligt det föreliggande förslaget.

Statens livsmedelskommission har i utlåtande den 16 januari 1945 tillstyrkt bifall till föreliggande framställning. Kommissionen har därvid anfört i huvudsak följande.

Med hänsyn till den betydande omfattningen av de fiskfångster, som införs till Karlskrona, måste det anses vara av allmänt intresse, att dessa fångster kunna omhändertagas därstädes under fullt betryggande förhållanden. Detta syfte torde endast vinnas, om staden förses med en central fiskhamnsanläggning, sådan som den nu föreslagna, där även lämpliga anordningar för frysnings och saltning av fisk kunna inrymmas.

I ett krisläge — sådant som det, vilket rådde år 1942 — då svårighet i regel icke föreligger att finna avsättning för färsk fisk, gör sig visserligen behovet av en fiskhamnsanläggning i Karlskrona icke särdeles starkt påmint. Situationer med riklig tillförsel av fisk och jämförelsevis ringa efterfrågan, då det framför allt gäller att på ändamålsenligt sätt tillvarataga uppkomna överskottskvantiteter, hava emellertid under de senaste två åren rätt ofta varit för handen och komma sannolikt att bli vanligare efter inträdandet av normala förhållanden. För kommissionen framstår det därför såsom angeläget, att den planerade anläggningen kommer till stånd och att arbetena därmed påbörjas inom den allra närmaste tiden.

I sitt utlåtande den 23 januari 1945 har *kommerskollegium* — under hänvisning till att Karlskrona hamn uppvisat ett driftsunderskott för perioden 1938—1942 å 334 700 kronor och för år 1943 å 53 600 kronor — tillstyrkt, att statsbidrag till hamnföretaget beviljas med det av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen angivna beloppet, 417 000 kronor.

Slutligen har *statskontoret* i utlåtande den 5 februari 1945 uttalat att, i den mån det i ärendet omförmälda hamnbyggnadsföretaget finge anses vara av sådan angelägenhetsgrad, att detsamma borde komma till utförande, innan resultatet av utredningen rörande planläggningen av statliga och statsunderstödda fiskehamnsbyggnader föreläge, medel för ändamålet syntes kunna ställas till förfogande från de anslag, som för budgetåret 1945/46 kunde komma att anvisas till bidrag till byggande och underhåll av statsunderstödda fiskehamnar samt bidrag till handelshamnar och farleder. För den händelse medel skulle anses böra anvisas redan under innevarande budgetår, borde ärendet underställas riksdagens prövning.

*Departements-
chefen.*

Näst Göteborg är Karlskrona den största införselplatsen för fisk i riket. I staden finnes ett antal fiskerirörelser, vilka ombesörja bland annat filéskärning av torsk, rökning av sill och ål m. m. samt isinpackning av fisk. Utvecklingsmöjligheter för sådana rörelser synas vara för handen. Under normala förhållanden äger en icke obetydlig fiskexport rum från staden.

Vid besök på platsen har jag kunnat iakttaga, att nuvarande anordningar för fiskfångsternas ilandförande samt för fiskens vidare tillvaratagande, beredning och försäljning icke kunna anses tillfredsställande. Snara åtgärder äro behövliga i syfte att få till stånd en särskild fiskhamn i staden. Beträffande platsen för en sådan hamn synes enighet i stort sett råda därom, att Saltö

vid Saltösund omedelbart väster om den egentliga staden bäst lämpar sig för ändamålet. En viss nackdel kan måhända anses ligga däri, att direkt järnvägsförbindelse till Saltö saknas. Med hänsyn till de i Saltösund rådande, för sumpning av fisk gynnsamma vattenförhållandena samt till Saltös fördelaktiga läge i förhållande till fångstplatserna och fiskarbefolkningens boplatser torde detta oaktat hamnplatsen på Saltö vara överlägsen andra förläggningsplatser, som kunna komma i fråga.

Fiskhamnsanläggningens angelägenhetsgrad bedömes av stadens myndigheter såsom mycket hög. Redan år 1942 fattade stadsfullmäktige principbeslut om företaget samt hemställde hos Kungl. Maj:t om statsbidrag och byggnadstillstånd för detsamma. Något statsbidrag blev emellertid då icke beviljat. Sedermera hava stadsfullmäktige anvisat 119 100 kronor till ordnande av för fiskerirörelsen nödvändiga vatten- och avloppsledningar m. m. invid den planerade fiskhamnen på Saltö. 1944 års fiskehamnsutredning har för sin del uttalat den uppfattningen, att hamnanläggningens utförande redan alltför länge uppskjutits och att förslaget nu bör genomföras utan ytterligare uppskov. Livsmedelskommissionen har ur de synpunkter kommissionen företräder funnit anläggningen framstå såsom ännu mera angelägen i nuvarande situation och för framtiden än i krisläget 1942, då några svårigheter icke förefunnos att omedelbart vinna avsättning för ilandförd fisk.

För egen del biträder jag den mening, åt vilken myndigheterna sålunda givit uttryck. Vid bedömande av företagets angelägenhetsgrad bör icke minst beaktas, att den tid nu synes närma sig, då exporten av beredd och förpackad fisk kan återupptagas.

Förevarande hamnanläggning torde få anses i och för sig lämpad såsom beredskapsarbete. Viss delkostnad för densamma upptogs sålunda i investeringsutredningens år 1944 avgivna betänkande (SOU 1944: 13, bil. 19) i investeringsreserven för budgetåret 1944/45. Med hänsyn till vad nyss anförts beträffande företagets angelägenhetsgrad synas mig emellertid övervägande skäl tala för att företaget hänföres till ordinarie arbeten, avsedda att komma till utförande under budgetåret 1945/46. Eventuellt statsbidrag torde därför böra utgå från anslag å riksstaten för nästa budgetår.

Jämlikt kungörelsen den 10 augusti 1928 (nr 328, ändrad genom kungörelserna nr 226/1933 och 188/1935) angående statsbidrag till byggande, förbättring och underhåll av allmänna hamnar och farleder kan statsbidrag beviljas till anläggning av — förutom statens fiskehamnar — dels statsunderstödda fiskehamnar med högst $\frac{9}{10}$, dels ock handelshamnar och farleder med högst $\frac{2}{3}$ av den beräknade byggnadskostnaden. En fiskhamnsanläggning av den på Saltö föreslagna typen torde, såsom fiskehamnsutredningen framhållit, närmast vara att betrakta såsom en handelshamn. Med hänsyn till anläggningens speciella karaktär och i betraktande av vad i det följande framhålles om den knappa medelstillgången å reservationsanslaget till Bidrag till handelshamnar och farleder anser jag emellertid, att frågan om statsbidrag till anläggningen bör underställas riksdagen.

Det torde endast i undantagsfall kunna ifrågakomma, att statsbidrag utgår

till hamnarbeten av här avsedd art. I det föreliggande fallet tala emellertid enligt min mening goda skäl för att statsbidrag beviljas. Förutom vad förut anförts beträffande behovet i och för sig av anläggningen må framhållas, att Karlskrona hamn för fiskarbefolkningen i Karlskrona skärgård har en betydelse i viss mån liknande den, som för fiskarbefolkningen i Blekinge i övrigt tillkommer fiskehamnarna på fastlandet. Vidare är att märka, att handelshamnen i Karlskrona under en längre följd av år visat betydande driftsunderskott. Kommerskollegium har också under hänvisning härtill förordat, att bidrag till fiskhamnen måtte utgå med högsta för handelshamnar möjliga belopp, d. v. s. med $\frac{2}{3}$ av den beräknade byggnadskostnaden.

På grund av sålunda föreliggande särskilda omständigheter och då det för Karlskrona stad skulle bli särskilt betungande att utan statsbidrag finansiera det ganska omfattande hamnanläggningsarbetet, finner jag mig böra tillstyrka statsbidrag till företaget. Bidragets belopp synes mig dock skäligen böra begränsas till 300 000 kronor. Av den totala anläggningskostnaden för fiskhamnen — efter frånräknande av vad som anses kunna täckas med ersättningar för markupplåtelser på hamnplanen utgör denna kostnad (626 000 — 56 700) 569 300 kronor — skulle vid bifall härtill 300 000 kronor komma att bestridas av statsmedel och 269 300 kronor av staden. En sådan fördelning synes mig med hänsyn till de fördelar, som fiskhamnens anläggande kunna beräknas medföra för staden, icke vara för staden ogynnsam.

De anslagsbelopp, som för närvarande finnas anvisade och för nästkommande budgetår äskats under sjätte huvudtitelns anslagsrubrik Bidrag till handelshamnar och farleder, äro icke tillräckliga för en medelsanvisning av förevarande storleksordning. Ifrågavarande medel måste i huvudak reserveras för brådskande iståndsättningsarbeten. På grund härav torde det tillstyrkta bidraget böra anvisas såsom ett särskilt reservationsanslag under nämnda huvudtitel.

På Kungl. Maj:t torde få ankomma att meddela erforderliga villkor och bestämmelser beträffande statsbidragets åtnjutande.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Statsbidrag till anläggning av fiskhamn på Saltö i Karlskrona* å riksstaten under sjätte huvudtiteln för budgetåret 1945/46 anvisa ett *reservationsanslag* av . . . kronor 300 000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Fredric Hawerman.